

ge, at vi ikke lovgiver om signalværdi. Vi lovgiver kun om noget, der har en reel retsvirkning.

Vi har snakket om begrebet folkestyre, og lad mig tage begrebet en selvstændig stat, som indgår i forslaget, op. Betyder det, at der i sammenligning med den gældende grundlov sættes nye grænser for, i hvilket omfang Danmark kan deltage i et tæt europæisk samarbejde? Det gør forslaget muligvis/muligvis ikke, men det er i alle tilfælde uklart, og jeg nævner det bare som et yderligere eksempel på noget, som slet ikke er belyst i forslaget.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det er jo et ejendommeligt synspunkt, at man ikke må sende signaler i en forfatning. Den EU-forfatningstraktat, som har været foreslået, indeholder et hav af deklaratoriske bestemmelser, og den nuværende grundlov indeholder også deklaratoriske bestemmelser.

Kl. 16.10

Jeg havde nær sagt, at det er et lands visitkort at sige: Hvad er vi for en slags land? Vi er et folkestyre, vi er et selvstændigt land, og vi bygger på retsstatens principper. Men statsministeren har tilsyneladende ikke noget tilovers for det synspunkt, at man skal sende et klart signal om, hvem man er, til de kommende generationer, til dem, der flytter hertil, og også til landets egne borgere.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, jeg mener bestemt, at det er en politisk opgave at sende masser af signaler; det er sådan set en vigtig del af en politikers opgave. Men jeg er nødt til at sige til hr. Svend Auken, at spørgsmålet om indholdet og værdien af principperne bag folkestyret ikke står og falder med formuleringen af grundlovens § 2. Det er i meget højere grad et resultat af vores politiske indsats for at sikre, at vi har et velfungerende folkestyre, der lever op til de grundlæggende principper, som vi ønsker, et folkestyre skal bygge på.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg noterede mig, at statsministeren begyndte med at sige, at bestemmelsen om, at Danmarks styreform er indskrænket-monarkisk, ikke har nogen forfatningsmæssig betydning, og det tror jeg da vil interessere både hr. Langballe og hr. Krarup, for jeg hørte i første omgang, at det net-

op har dyb betydning. Men jeg vil godt bede statsministeren om at uddybe: Hvad vil det sige, at det ikke har nogen forfatningsmæssig betydning?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne gentage, hvad jeg helt præcist sagde. Jeg sagde: Men denne del af bestemmelsen i § 2 må i øvrigt antages at være uden egentlig forfatningsretlig betydning.

Jeg tror ikke, der er ret mange, der er i tvivl om, hvordan vores folkestyre fungerer, og jeg tror heller ikke, der er ret mange, som overhovedet er i tvivl om, hvilken praktisk betydning det egentlig har, at regeringsformen er indskrænket-monarkisk. Tingene fungerer jo ganske tilfredsstillende i det daglige liv. Folketinget vedtager lovforslagene, alle ved, at de skal gennemgå tre behandlinger, og alle ved, at der skal et statsråd og regentens underskrift til, før lovforslagene kan træde i kraft. Det fungerer jo ganske glimrende, og det er derfor, jeg må sige, at hvis man skal ændre grundloven, skal man altså kigge på den som en sammenhængende helhed og ikke bare pille en enkelt paragraf ud i ny og næ. Det kan altså ikke bære en grundlovsændring.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Det sidste er jeg sådan set enig i, men statsministeren vil jo netop ikke se tingene i en sammenhæng og gennearbejde dem i en forfatningskommission, og derfor er argumentet for os at se lidt malplaceret. Der er da ikke noget, jeg hellere ser, end at vi ser det alt sammen i en sammenhæng.

Mit argument er: Når man alligevel er i færd med at ændre indholdet af grundlovens § 2 – og det er uomtvisteligt, for den vil ikke længere betyde det, den betyder i dag, når tronfølgeforslaget er vedtaget – kunne man også gøre sig umage med ændringer af den type, som vi har foreslået.

Jeg bruger udtrykket »af den type«, fordi vi er fuldstændig klar til at diskutere, om det lige netop er den rigtige formulering, og om ændringen kan have betænkelige konsekvenser for andre dele af forfatningen. Statsministeren har givet udtryk for det uden dog at konkretisere det, jamen lad os da så vurdere det og se på det. Det er vi klar til, og det er ikke det, det kommer an på. Vi kan sagtens lægge den retningslinje for arbejdet, at det hele skal gennearbejdes ordentligt,